

**Aikakauskirja Kasvatus
Abstraktit**

Hannukainen, Kristiina. 2018. "KUN KAIKKI ON EPÄVARMAA, NIIN SILLOIN ME OLLAAN KAIKKEIN KUULIAISIMPIA" – TUTKIJAKOULUTUS TIETOKAPITALISTISESSA HALLINNASSA. Kasvatus 49 (2), 110–121.

Tässä artikkelissa tarkastelen tohtoreita kouluttavan yliopistollisen tutkijakoulutuksen tietokapitalistista hallintaa. Tietokapitalistisella hallinnalla tarkoitetaan tiedon ja tieteen sekä tiedon tuottajien toiminnan ja tietämisen yhä tehokkaampaa taloudellista hallittavuutta. Kysyn, miten tietokapitalistinen hallinta toimii muuttuneessa tutkijakoulutuksessa sekä millaista toimijuutta se tutkijakoulutettaville mahdollistaa. Lisäksi pohdin, miten tutkijakoulutettavat neuvottelevat tietokapitalistisen hallinnan kanssa. Aineiston muodostavat 28 tutkijakoulutettavan kansallisesti kerätyt haastattelut. Aineiston diskursiivinen analyysi osoittaa, että tutkijakoulutuksen muutos on koettu epämääräisenä hallinnollisena muutoksena ja että se ylläpitää tutkijakoulutettavien epävarmuuden kokemusta omasta toimijuudestaan. Edelleen jatkuvien muutosten keskellä tutkijakoulutettavat käyvät tietokapitalistisen hallinnan kanssa neuvotteluita sekä keskeisestä tutkimusrahoituksesta että tutkijakoulutettavien asemasta kertovista nimeämisistä, joiden avulla he rakentavat ja muokkaavat toimijuuttaan.

Asiasanat: tohtorikoulutus, tutkimusrahoitus, korkeakoulutus, yliopisto

Pihlaja, Päivi – Warinowski, Anu. 2018. YKSIVUOTIAIDEN LASTEN PÄIVÄHOITO: ÄITIEN TOIVEITA JA VALINTOJA. Kasvatus 49 (2), 122–136.

Tässä artikkelissa tarkastellaan äitien suunnitelmia ja toiveita sekä vanhempien valintoja yksivuotiaiden lasten päivähoidosta. Tutkimus on osa monitieteistä Hyvän kasvun avaimet (HKA) -pitkittäistutkimusta. Aineisto on kerätty Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueelta, ja perheet on rekrytoitu äitien ollessa raskaana. Tutkimuksessa on mukana 1 827 lasta perheineen (ks. Lagström ym. 2013.) Kun lapsi oli neljän kuukauden ikäinen, äidiltä kysyttiin vanhempainrahakauden jälkeisistä suunnitelmista ja mieluisista päivähoitovalinnoista. Tulosten mukaan suunniteltu hoito ja varsinainen hoitoratkaisu vastasivat hyvin toisiaan lapsen ollessa noin yksivuotias. Kunnalliseen hoitoon luotettiin enemmän, ja sen laatua sekä osaamista pidettiin korkeampana verrattuna yksityiseen. Perhepäivähoito koettiin mieluisampana vaihtoehtona verrattuna päiväkotiin siitä huolimatta, että päiväkodin osaaminen ja varhaiskasvatuksen laatu koettiin korkeampana. Tulokset osoittavat, että yksivuotiaalle lapselle valittu päivähoito ei ollut yhteydessä esimerkiksi perheen tuloihin, sisarusten lukumäärään tai äidin koulutustaustaan. Äidin iällä tai työelämäsuhteella oli sen sijaan yhteyksiä valintoihin, joita oli tehty lapsen ollessa 13 kuukauden ikäinen.

Asiasanat: päivähoito, kotihoito, päivähoitovalinnat, päiväkodit, perhepäivähoito, kunnalliset palvelut, yksityiset palvelut

Pehkonen, Aini – Kinni, Riitta-Liisa – Hyvärinen, Marja-Leena. 2018. OPPIMISEN TULKINTAKEHYKSET SIMULAATIO-OPETUKSESSA. Kasvatus 49 (2), 137–148.

Tarkastelemme artikkelissamme sosiaalityön yliopisto-opiskelijoiden ammatillisen

vuorovaikutusosaamisen oppimista simulaatio-opetuksessa Erwing Goffmanin tulkintakehysanalyysin avulla. Haimme vastausta kysymykseen, millaisissa kehyksissä oppiminen jäsenyy opiskelijoiden simulaatio-opetuksen jälkeen kirjoittamissa reflektiivisissä kirjoitelmissa (n = 52). Empiirisen aineiston analyysin tuloksina nimesimme osallistujan, pohtijan, suorittajan, tarkkailijan ja toteuttajan tulkintakehykset. Tulkintakehyksissä oli sekä yhteistoiminnallisen että yksilöllisen oppimiskokemuksen ulottuvuuksia. Tulosten perusteella yhteistoiminta tukee osallistujan ja toteuttajan oppimista. Pohtijan, suorittajan ja tarkkailijan tulkintakehyksissä korostuu puolestaan yksilöllinen oppimiskokemus. Erilaiset oppimisen tulkintakehykset tuovat jännitteen simulaatio-opetuksen toteuttamiseen, sillä eri tulkintakehyksissä opiskelijoilla on erilaisia ohjaukseen ja ryhmän vuorovaikutukseen kohdistuvia odotuksia. Erityisesti suorittajan tulkintakehys haastaa yhteistoiminnallisen oppimisen ideaa, jossa korostuu oppiminen vuorovaikutuksessa. Tulokset auttavat tunnistamaan erilaisia oppimisen tapoja ja kehittämään opetusta sen mukaisesti. Tuloksia voidaan siten hyödyntää oppimisen edistämiseen simulaatio-opetuksessa.

Asiasanat: simulaatio-opetus, oppiminen, pedagogiikka, tulkintakehys, vuorovaikutus

Orell, Miina – Pihlaja, Päivi. 2018. KODIN JA KOULUN YHTEISTYÖ NORMITETTUNA. Kasvatus 49 (2), 149–161.

Peruskoulun on koko historiansa ajan toivottu tiivistävän kodin ja koulun välistä yhteistyötä. Tästä huolimatta yhteistyö koetaan yhä haastavaksi, ja sitä pidetään peruskoulun merkittävänä kehittämisalueena. Tässä artikkelissa syvennytään kodin ja koulun yhteistyön normiohjaukseen ja tutkitaan diskurssianalyysin avulla, millaisia merkityksiä yhteistyö saa normiohjauksessa. Tutkimusaineisto koostuu 1.6.2015 voimassa olleista normiohjauksen asiakirjoista eli perusopetuslaista ja -asetuksesta, valtioneuvoston tavoitteita ja tuntijakoa koskevasta asetuksesta, oppilas- ja opiskelijahuoltolaista sekä opetussuunnitelmien perusteista. Tutkimuksessa havaittiin, että kodin ja koulun yhteistyön taustalla on oletus yhteisestä ymmärryksestä, jonka rakentuminen jää epäselväksi. Vanhempien osallisuus rajautuu ensisijaisesti omaa lasta koskevaksi toiminnaksi, ja yhteistyön merkityksenä korostuu mahdollisuus liittyä annettuun kouluyhteisöön tai myöntyä sen vaatimukseen. Poikkeamat yhteisestä ymmärryksestä asettavat vastakkain huoltajan yksilönä ja koulun instituutiona. Nyt opetussuunnitelmaudistuksen toimeenpanovaiheessa tietoisuus osin väistyneiden normien välittämistä diskursseista syventää ymmärrystä kehittämistarpeista. Lait ja asetukset säilyvät muuttumattomina, ja tulkinnat väistyneestä opetussuunnitelmasta vaikuttavat tapaan soveltaa uutta ohjausta.

Asiasanat: koti, koulu, yhteistyö, lainsäädäntö, opetussuunnitelmat, diskurssianalyysi